

Jönsson

* halmvandel, m.

halmvandel

'knippa halva' ACC.2009B

Torp 29

YD

Jons
Joh

halmviska, f.

halmviska

ACC.2009B

av ihopflätad långhalm; avv: stalt
stara med jämte sand.

gts även * skuretraga.

Jong 29
GD

Joh h

vb. *halla upp

halu op

(halla upp² (kaffe))

ACC.2009B

Jörg 29
CD

Jöns

* halsbrunn (-bråne?)

halsbrän

'halsbränna'

ACC.2009B

[obs! s. lede - brän kan atm. komma
av - brän]

Jöns 29

Jön

* halskugga, f.

halskögga

ACC.2009B

'liten skära l. spricka i håleden,
där man sitter intill foten'

Torp 29
1910

Joris

* hällträ, n.

hällträ, -trä

ACC.2009B

Präbjälkar i vinkel i spisel-
kruken; den stora nuren vilade
därpå, o. "Stötten" stod ^{där} under
(spiselkrukan) [Håbd (brit-en)] Torgs 29

Jons

halvannan

hälvan

'1/2'

ACC.2009B

Jong 29
45

Jön

halv

halv, u. hät ~ halt (Johk)
"ho 2 hät älv" ACC.2009B

'kl. är halv # elva'

"halt äta" 'kl. 128' (Johk)

Jong 29
1919

Jön

* halve, m.

hålvø

'kaffehalva'

~ * kaffegök ~ * uddvallne

ACC.2009B

Fors 29
158

Jön

* halvoned

halv_one_a

ACC.2009B

' 8 dagar efter fullmåne'

Jön 29
150

Jön

* halvnga

halvnga

'8 dagar efter nybärande'

ACC.2009B

Torg 29
40

Jön

* hallär

hålä't

(minwäktar)

ACC.2009B

Jong 89

690

Jöns

* * och så byggde mannen i kollektivan
en hög skidgård och tog emot "hamne-
skreatur" ....

* hamneskräk, n.

hamneskräk ACC.2009B

Skreatur som är borta hos
andra ju bete "med sommaren" ?

Jfr Hembygden (utg. av Dalarnas Fornm...) Jöns 29
1940, s. 103: På Jundel var det out om
sommarebete åt kreaturen, *)

Joh

mon. han

han

ACC.2009B

Torp 29
LGD

Jóns

hand, f.
han
st. hænar, = 2ra

ACC.2009B

July 29
1889

Jön

Best. n. *handebaken, m.

hän**u**bä**k**en

'handens utsida'

ACC.2009B

Torp 29
LGL

Joh

~~Ag. best.~~ ^{*} handvalen, m.

hävät, ^{best.} hävän ACC.2009B

'den del av Slagan man
höll i handen'; bestod av
en grankäpp. ~~Fr~~ ^{*} Slagvalen.

Torg 29

Jön

* harvebrand

härvebrän

'härilba gi harv'

ACC.2009B

Fors 39
GD

Joh

* hårdsten, m.

hasten

ACC.2009B

"Finare byggnad som man
finner liggande lös"

Torg 29
1880

Jöns

vb. * hatta (r)

hata, pres. = ar

˘ sätta hatt[pa] (riegen)

˘ "de svänger en nek
över röcket för att
skydda mot regn"
it. reva

ACC.2009B

Jöns 29
49

Joh

vb. ^{*}häcka, indr.

i. hak

hänja

ACC.2009B

Torp 39
Lyd

Jön

vb. hacka

haka

Om slätter mots.

Se *hackerstätt.

"gå i skärer":

ACC.2009B

Torg 29
49

Jóns

~~ora~~

* hákakho

ACC.2009B

hákakho', pl. -er

'ho att haka kött i'

Jörg 09
C&D

Jön

* hakeslätt, m.

hakeslöt ACC.2009B

Slätter i naturlig äng, dalgångar,
dikesrenar o.d. där man inte kan gå
i några "skärer" utan måste "hacka"

Topp 29
152

Jönson

* hackspätt, m.

hå¹kä¹spä¹t

hacks²pet² ACC.2009B

Torg 29
Lyd

Joh.

a. hård

hård(2)

ACC.2009B

Torp 29.

C.G.D.

Jrh

a. * hårdmjölkad

hår mjölkta

'svårmjölkad'

ACC.2009B

Torg 29
49

Joh

* hårdmark, f.

hårmärk

ACC.2009B

Top 29
UD

Jöns

hams, m.

hams

ACC.2009B

- 1) "den kyfva som klöverföt ritter i"
- 2) "han vå som en hams": lång
och^m rånlig, utmagerad o. dålig, med hängande
kläder
- "som en hams" = "mager o. smal" (Joh. h.) ^{Jöns 29}
4/2

Joh

vb. hänga, inbr.

i. hang

JH * håcka

ACC.2009B

Torp 29
CJD

Förs

hank i f.
hank

ACC.2009B

"Sjöt vidjetband" "bandslinga
(av A. v. gran) att binda fast
"läsestängeln" fram ("bak" skulle
de till med ett rep")

Torp 29. 9. 0.

Joh h

* hara, f.

hàra, best. - a

(harkona)

ACC.2009B

~ * haruggla.

hà * ràva

Torp 29
1902

Joh. h

hære, m.

hære, bet. hære

ACC.2009B

Toy 29
Ud

Jön

pl. * haretassar

härätäsar

ACC.2009B

Väktu. Likan kätöfölor
o. väcker likasom denna på berg.

Jön 29
Lj

Joh h

*
haruggla, j.

häruggla

'harhona'

ACC.2009B

Torp 29
JL

Jön

has, f.

has, best. — a

ACC.2009B

"baken på benet både på folk
o. kråk, nedanför vadbenet"

Torg 29
40

Joh

pron. * haxses

håsas

'haus'

ACC.2009B

~~August~~
Jörg 29. 48

Jön

* hatekyckling

ACC.2009B

hätaskyckling (y ätla?)

person (särsk. barn) som de andra
är elata mot

Jörg 29
40

Jönsson

* haver, ni.

håvör, best. - en

ACC.2009D

Torp 39

CD

Jön

~~hävreböda~~

hävreböda

ACC.2009B

Stor^{te} kista att Jönna have i

Jön 29
LSD

Jön

* haverök, n.

håv-rörök

= 16 "neker" ACC.2009B

grå trågrök

Jön 29
50

Jön

* hävrestade, m.

hävrestá, bev.-stán

Se * stade

ACC.2009B

Torg 29
40

Jön

bet. y. hävrestadett, m.

hävrestadett, bet.-stäm

‘hävren i ladan, innan
den trökats’

ACC.2009B

Torg. 29
USD

Jensen

a. hel
hela

ACC.2009B

Jens 29
GD

Joh

gtr. * hemnaväven

henavaveven, gtr. - vävna

hemnavärd

ACC.2009B

Torp 39
LD

Jönsson

etc. * hemvänen

hemvänen, n. - 2A

'hemvärd'

ACC.2009B

Torp 29

UJ

Förs

vb. * herra

hëra

"hë" ~~hë~~

genom att ropa
närna komma att

hësa

skämt
gi skäg

ACC.2009E

Torg 39
GD

Jons

* Miller, m.

milöt, -øy

ACC.2009B

'Njärke' (både hos
människor o. djur)

Torg 29
40

Joh

gron. hon

ho

ACC.2009B

Perg 29
C4D

Jön

vb. Mugga

i. hog, i. pass. hoks...

ACC.2009B

Torg 29
49

Joh

* huggebacke, m.

högabak^{ob!} best. - en

ACC.2009B

'platsen där veder hugges'

Torp 29
49

Jra

* huggestubbe, m.

högastubbe

ACC.2009B

'stubble att hugga ved på'

Torg 29
40

Jóns

* huggestock, m.

högastak

ACC.2009B

En liggande bjock "kubbe" på vilken
man för högg ved? (nu anv: s
en stälnde "stabelle")

Jörg 29
18

Joh

"Humma dig!"

hōma dōj

ACC.2009B

'flytta dig åt ridan!' (till häst)

Torg 29
40

Jöns

kunda, f.

kömba, pl. -ar, -ara

ACU.2009D.

Torp 29
190

Joh h

horn, n.

horn

ACC.2009B

äv. om "band" på högaffel
(2 st.) el. på "greppel" (~~3-4 st.~~)

Torp 29
CJ

Joh

* Horutenuckla f.

hönkuckla

ACC.2009B

Godt inrett, lang o. smal, som
stikes; holder till i vedstjul o. borings-
mus, i sångleder o. överallt.

Joh 29
48

Jon

* housloa

höy slöa

'houkwicka'

ACC.2009B

~ slö, m.

Jon 29
139

Joh

* korvischa (?)

nl. hönviser

ACC.2009D

† bestjart ((?))

Joh 29
90

Join

inlery: * hrr

~~hrr~~ hrr
o

rop varigenom man g^o ^{skämt} ~~hrr~~ kan
fa komma att kesa ACC.2009B

Torg 29
90

Jöns
Joh. M.

höft, j.

höft, bes. - a

ACC.2009B

Jörg. 29
G.D.

Joh M

ob. Muja "1

Muja, pers. -ar

Om har- och råvboxaus
läte i brunt.

ACC.2009B

Torp 29
CgB

Joh

a. *huklåndad

huklönt

'med utbände kändis'
(om häst)

ACC.2009B

Jorg 99
692

Jön

kal, n.

nah

ACC.2009B

Torg 29
40

Jöns

Möj, m. (?)

haby

ACC.2009B

Joy 39

GD

Joh

* hålgripa, f.

hålgripa

'redskap att göra
med'

hålgripa i läder
ACC.2009B
10/12/99
40

Joh

* Mundemosse, m.

Mundemosse ACC.2009B

'gri mossa att driva i väggar
och att strö under fötterna' med^r

Torp 29
G.D

Jot.

*
Mundgrävling, m.

Mundgrävling (-ing)

ACC.2009B

Det anses finnas en art
av grävling, som liknar
en hund. H + sira-. Tom 29

Joh

ob. * hurra

"do hurar a blåser"

ung. 'susa'

ACC.2009B

Torg 29
40

Joh

ob. höra

sup. hört

ACC.2009B

Torg 29
Ced

Joh

* hušemege (2)

hušemēgā, -māgā

ACC.2009B

(obs. accent!)

Ortt slags ritmätt (för kurbogge) * med
två "klor", varmed man ritar i kanten på
tjunnestock för att rita vad som ska kuggas bort,
så att de övre stocken "fäller" i den under. Torp 29. 690

Joh h

huvud, n.

huvud (, pl.   )

pl. best. hūva

ACC.2009B

Joh 29

LD

Joh h

~~Swor~~ Sword * stipe

Swor stipe

Sword stipa

ACC.2009B

Torp 29
42

Jon

*
Muvv. dteläde, u.

Muvv. dtelä

'schalett ACC.2009B

Jong 29
UD

Joh

Arvidsvälg, m.

best. nr. Arvidsvälg

ACC.2009B

Torg 29
40

Joh 2

* kvondåker

ACC.2009B

kvondåker, - åker (x → 0)

(åkerbytte i ånder på de
andra åkarna, där bästarna
vänder)

Torg 29
1855

Jön

Nylsa, f-

Nylsa, pl. = ar, = ar a

(enkelklotterblom (det vira
maga ur))

ACC.2009B

Fors 29
48

Joh

vb. hyra

hyra, pres. hyr

ACC.2009B

Fors 29
L.G.D.

Joh

vb. hälla

höla, -er

ACC.2009B

Torp 29
LGD

Jöns

vb. * håla (1).

håla, i. —

'halka'

"h. sköl"

ACC.2009B

Jöns 29
40

Jön

* hollbär, n.

h**ö**l**b**är

'Kiburnum'?

ACC.2009B

(Blommor vitt ou vära;
fört blir bären röda,
sedan svarta sås de mogna)

Fors 29
CJD

Joh M

a. *hál

háo, ~~hát~~, n. hát

'hál'

ACC.2009B

Joy 29
48

Jön

vb. * håla itull

hå itull

'halta outull'

ACC.2009B

Jön 29
40

Jön

holk, m.

hokk

'burk o. d.'

a) bläckhokk 'stor karamellburk
av glat

b) träehokk

CC.2009B

Toy 29

90

Joh

hult,

holt

'Kretet med vacker, jämn, fin
skog'

ACC.2009B

Torg 29

60

Joh M

fron. kurudan

n. kont

ACC.2009B

Jörg 29
CD

Joh

* hosefot, m. (* håse)

höseföt

(hruseföt) ACC.2009B

Torg 29
40

Joh

* hästetroll, m.

hästetroll ACC.2009B

"ett sorts brunnaktigt beryp
m. många ben; brukar vara i
källor" jfr kontroll 09018, 156. Toyn 29
40

Joh

hagg, b.

hag

ACC.2009B.

Vorp 39
GD

Joh

v. * håcka gi, tr.

håcka gå

ACC.2009B

Torp 29

UD

Joh.

vb. ^{*}hädka, Ar.

i. hädka

ACC.2009B

Tops 29
UGD

Joh

(*) hälla, f.

hälla

ACC.2009B

'Band över bristoffel för
att hålla den kvar på foten'

Torg 29
40

Jöns

vb. hårda

håra

i. hærd

ACC.2009B

olj: järn

~~Torg~~ Torg 29
GD

Jön

* hälla: Le bergs-.

ACC.2009B

Jöns 29

40

Jön

* hämse, ~~man~~.

hämns

'avfallet som är kvar då man
sället sidan genom "hämnesill"')

ACC.2009B

Jörg 29
1950

Jön

* hämnesäll, n.

hämnesäl ACC.2009B

'säll att renzön säd från
agnat(?) p. d.'

Torp 29
CD

Jön.

Jön. * hemmer

hänar.

hemme ACC.2009B

Torg 29
40

Jön

* hängedy, n.
hängedy

~~gö~~ 'gungfly' ACC.2009B

"läga se i et hängedy" (om kor)
'gå ner sig i ^(let) gungfly'
Jön 09
60

Jöns

* hängeman
hängeman

'hängande män' ACC.2009B

Jöns 09
600

Jönsson
Jon

*
känke, n.

kängko

gärdsgärdetivlsle

1) "kanki" (av långa grän-
twistar) el. av en) AGC.2009B

2) band av en grävvidja, att
binda fast "länestängeln" med.
Torg 39
CD

Jön

hård: Se svind-.

ACC.2009B

Torg 29

USO

Jön

got. * hårdar : Le * luthårdad.
(Skuldor)

ACC.2009B

Torg 79
38

Joh

härpa, f.

härpa

'modernt sådsäll'

Toir * fågesäll.

ACC.2009B

Torg 29
CJD

Jön

harv

harv, pl. -ar
~ harv

ACC.2009B

Torg 29
UD

Joh n

härva, f-

härva ~ härva

gärskärva

~~u fläta~~

ACC.2009B

Joh 29
G

Jön

*
harvetind

^ä
~~h~~arvetin, a. -er

"hand" på harv[?]

ACC.2009B

Jong 29
459

Joh h

* härneträ, n.

härvedtræ, ved. -træt

att göra gammelhörni

ACC.2009B

Består av

Joh 29
USD

Jön

hässja. f.

a) häsja

ob!

ACC.2009B

Fyra stolpar med tak, över höstuck.
Taket var löst o. kunde flyttas ända upp
i änden på stolparna. (Stannar i Flakstym för)

b) häsja = 'hässja'

Fors 29
200

Jörn

interj. hets!

hes

'buss!'

hes ~ hes tan

ACC.2009B

'buss, tag
konum'

Torg 29. 4/8

Joris

vb. (*) hetsa

hása

'bussa' (mundaren på vgn)

ACC.2009B

Joris 29

40